

14. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Obszar planowanego przedsięwzięcia jest obecnie czynnym odkrywkowym zakładem górniczym, gdzie eksploatacja kopaliny jest prowadzona na aktualnym obszarze górniczym „Gace-Krakulice-Kompleks A”, na podstawie decyzji koncesyjnej nr 609/98 (znak: OŚ-II-1-7512/31/97/98) z dnia 28.05.1998 roku, wydanej przez Wojewodę Słupskiego.

Planowane przedsięwzięcie będzie polegało na przedłużeniu ważności koncesji na wydobywanie kopaliny ze złoża torfu „Krakulice-Gać. Kompleks A” do 2026 roku, na planowanym obszarze górniczym „Gace-Krakulice-Kompleks A/1”, o powierzchni 57,34 ha. Wraz z przedłużeniem ważności koncesji nie zakłada się zmiany technologii eksploatacji torfu, ani rozszerzania dotychczas eksploatowanej powierzchni.

Planowane przedsięwzięcie zachowuje obecne przeznaczenie i zagospodarowanie terenu (odkrywkowa kopalnia torfu). Eksploatacja torfu metodą frezerową, zakłada wydobycie zasobów przemysłowych kopaliny w ilości około 500 tys. m³, przy rocznym wydobyciu około 50 tys. m³.

Zakłada się, że w wyniku realizacji przedsięwzięcia powstaną zbiorniki wodne (zawodnione potorfia), które po rekultywacji i zagospodarowaniu mogą być wykorzystane jako zbiorniki retencyjne, oraz staną się ostoją ptactwa wodnego. Opcjonalnie i w zależności od wyniku konsultacji z Słowińskim Parkiem Narodowym, potorfia mogą być rekultywowane z myślą o ich powrocie do ich pierwotnej funkcji - torfowiska wysokiego.

Nie przewiduje się negatywnych oddziaływań planowanego przedsięwzięcia na istniejące formy ochrony środowiska kulturowego.

Na terenie, na którym jest usytuowane przedsięwzięcie, wystąpią przekształcenia środowiska typowe dla terenów związanych z eksploatacją kopaliny. Wystąpi:

- przekształcenie elementów powierzchni ziemi i krajobrazu;
- ubytek kopaliny (torfu);
- zagrożenie hałasem w trakcie eksploatacji kopaliny;
- zmiany w siedliskach przyrodniczych oraz powstanie nowych siedlisk związanych z powstaniem zawodnionych wyrobisk.

Należy podkreślić, że wydobycie kopaliny na terenie planowanego przedsięwzięcia trwa od wielu lat. Zatem powyższe zagrożenia będą utrzymywać się na poziomie dotychczasowym lub nawet stopniowo maleć wraz z wyeksploatowaniem złóż kopaliny.

Kontynuacja eksploatacji, prowadzona zgodnie z obowiązującym prawem oraz sztuką górniczą a następnie rekultywacja wyrobisk, spełniać będzie wymagania ochrony środowiska.

Metoda frezerowa wydobywania torfu jest w tej chwili stosowana na istniejącym zakładzie górniczym „Gace-Krakulice-Kompleks A”.

Trzeba też zaznaczyć, że jest to najbardziej rozpowszechniona w Polsce (a także na świecie) metoda eksploatacji torfów do celów ogrodniczych.

Badania terenowe i laboratoryjne wskazują iż jest to torf typu wysokiego i przejściowego o stopniu rozkładu od 15 do 20%, i średniej popielności 5-10%. Torf budujący złożę charakteryzuje się średnią wilgotnością 85,3%, oraz wysoką kwasowością.

Wody gruntowe o swobodnym zwierciadle wody występują na głębokości od 0,1 m do 1,2 m i wykazują wahania sezonowe.

Przebieg poszczególnych operacji technologicznych przy wydobyciu torfu metodą frezerową przedstawia się następująco:

Frezowanie – odspojenie od złoża warstwy średnio 15 mm frezarką typu FB-4.2, zaopatrzoną w frezy talerzykowe, napędzaną ciągnikiem kołowym na kołach bliźniaczych. Szerokość robocza bębna wynosi 4,50 m. Frezowanie powinno odbywać się przy średniej szybkości około 7,1 km/godz. Wydajność wynosi 2 ha/godz.

Schemat pracy – frezarka pracuje wg schematu okrężnego na dwóch działkach sąsiednich, robiąc przejście wzdłuż rowu osuszającego i przemieszczając się po każdym przejściu o szerokość roboczą bębna. Na jednej działce frezarka wykona 4 przejścia.

Wzruszanie torfu – przewiduje się dwukrotnie w ciągu cyklu wzruszaczem typu WMF-8,4 w zestawie z ciągnikiem kołowym na kołach bliźniaczych. Szerokość robocza wzruszacza wynosi 9,60m. Szybkość zalecana wynosi około 7,5 km/godz. Wydajność wzruszacza wynosi około 5,5 ha/godz. Wzruszanie powinno się odbywać w okresie od 8^{oo}–16^{oo}. Przerwa pomiędzy pierwszym a drugim wzruszaniem nie może trwać krócej niż 3 godziny.

Schemat pracy – okrężny przez jedną działkę – dwa przejścia na jednej działce.

Zgarnianie torfu w wałki – wykonuje się zgarniaczem typu WUF-3,2/3 o szerokości roboczej 9,6 m i wydajności około 6 ha/godz. doczepionym do ciągnika kołowego na kołach bliźniaczych. Zgarniacz posiada 3 aparaty robocze wykonujące wałki w rozstawie 3,2 m.

Schemat pracy – zgarniacz pracuje na dwóch działkach przedzielonych jedną.

Zbiór torfu – będzie prowadzony maszyną zbierającą o pojemności zbiornika 14,5 m³, typu UMPF-7 (MTF-41) w zestawie z ciągnikiem gąsienicowym DT-75B lub kołowym na kołach bliźniaczych. Maszyna ta za pomocą podnośnika czerpakowego zgarnia torf z wałków do zbiornika. Wydajność maszyny wynosi około 1,4 ha/godz. Wyładowanie torfu ze zbiornika maszyny odbywa się za pomocą dna ruchomego (przenośnika płytowego) na prawą stronę. Maszyna usypuje wał przy stopie hałdy na wysokość 1,3 – 1,5 m.

Schemat pracy – zbieracz pracuje wg schematu okrężnego na dwóch sąsiednich działkach. Na działkach krótkich (do 300 m) maszyna przechodzi tam i z powrotem i składa je zawsze po jednej stronie działki, przy brzegu pola, lub torf jest wywożony na składowisko.

Formowanie hałd torfu – przy pomocy podgarniacza torfu frezowego, o wydajności 700 m³/godz. i wysokości usypywania przyzmu do około 6 m. Maszyna posiada własny napęd.

Schemat pracy – podgarniacz torfu pracuje niezależnie od zestawu maszyn eksploatacyjnych. Należy przestrzegać, aby wałki złożone przy stopie hałdy nie zalegały dłużej niż 1 dobę z uwagi na możliwość zamakania proszku torfowego.

Przyjmuje się że na terenie odkrywkowego zakładu górniczego „Gace-Krakulice-Kompleks A”, wydobycie kopaliny będzie się odbywało w okresie wiosennym, letnim i wczesną jesienią tj:

początek sezonu	około 1 maja
koniec sezonu	około 15 września
termin zakończenia prac remontowych	około 30 listopada

W trakcie sezonu eksploatacyjnego (1 maja ÷ 15 września) są prowadzone głównie roboty związane z eksploatacją torfu.

Roboty remontowe pól eksploatacyjnych prowadzone są w okresach po deszczu, kiedy złoża jest zbyt wilgotne dla prowadzenia prac wydobywczych oraz w okresie od 15 września do 30 listopada.

W okresie poza sezonem eksploatacji nie są prowadzone żadne roboty górnicze na złożu torfu, związane z eksploatacją torfu. Po 30 listopada prowadzony jest tylko transport proszku torfowego z hałd na torfowisku do zakładu torfowego położonego poza terenem górniczym. Na terenie kopalni pozostaje jedynie dozór techniczny i operatorzy prowadzący wywózkę urobionego torfu.

Zgodnie z przyjętą technologią eksploatacji, wydobycie torfu będzie prowadzone na całej powierzchni w granicach eksploatacyjnych tj. na powierzchni do 50 ha. Zakłada się że w ciągu sezonu eksploatacyjnego będzie prowadzonych do 22 cykli eksploatacyjnych (tj. frezowanie, wzruszanie, zgarnianie i zbiór).

W trakcie cyklu eksploatacyjnego, który w zależności od warunków atmosferycznych trwa 1 lub 2 dni, na polach torfowych będzie pracowało do 3 ciągników (kołowych lub gąsienicowych) przez okres 8 godzin każdy ciągnik. Ciągniki pracują w różnych miejscach na całej powierzchni. W okresach poza cyklami eksploatacyjnymi na polach pracuje koparka ładująca urobiony proszek torfowy z hałd na wózki, oraz lokomotywka transportująca proszek torfowy poza obszar wyrobisk do zakładu przeróbki torfu.

Poza sezonem eksploatacyjnym, w dni robocze, odbywa się transport proszku torfowego z hałd na zakład torfowy. Jednorazowo, pracuje koparka ładująca oraz lokomotywka która ciągnie wózki torfowe. Poza sezonem eksploatacyjnym na torfowisku są prowadzone prace polegające na czyszczeniu rowów za pomocą koparki hydraulicznej.

W odkrywkowym zakładzie górniczym podstawowymi maszynami urabiającymi, ładującymi, zwałującymi i transportującymi są:

- **ciągniki kołowe i gąsienicowe** – z silnikami spalinowymi wysokoprężnymi o mocy do 80 do 200 KM), wraz z zestawem doczepianych maszyn: frezarka torfowa, wznusacz, zgarniacz, zbieracz torfu, równiarka, karczownik, itp., oraz współpracujące z przyczepami na podwoziu kołowym lub gąsienicowym;
- **koparki** – do prac przygotowawczych i remontowych pól torfowych oraz ładowania półfabrykatu torfowego, z napędem spalinowym wysokoprężnym o mocy do 100 do 170 KM, na podwoziu gąsienicowym lub kołowym, z osprzętem podsiębiernym, przedsiębiernym, włókowym lub chwytakowym (łyżki o pojemności od 0,8 m³ do 1,5 m³), o głębokości kopania do 5,0 m oraz wysokości załadunku do 3,0 m;
- **spycharki** – do prac przygotowawczych i remontowych pól torfowych, z napędem spalinowym wysokoprężnym o mocy do 80 do 96 KM, na podwoziu gąsienicowym, współpracujące z osprzętem typu: zrywaki, lemiesz o specjalnej konstrukcji itp.;
- **specjalistyczne maszyny torfiarskie** – równiarka torfowa, podgarniacz torfowy itp., z napędem spalinowym, na podwoziu gąsienicowym;
- **lokomotywki spalinowe** – z napędem spalinowym wysokoprężnym, służące do transportu proszku torfowego, w doczepianych wózkach skrzyniowych o pojemności 6 m³, po torach o szerokości 600 mm.

Na złożu torfu funkcjonuje linia kolejki wąskotorowej (600 mm), po której porusza się zestaw składający się z lokomotywki i wózków służących do wywozu wydobytej kopaliny (proszku torfowego) ze złoża do zakładu przeróbki torfu.

Podczas eksploatacji torfu, pracować będą ciągniki kołowe z doczepionym sprzętem technologicznym oraz okresowo lokomotywka, wywożąca surowiec do zakładu przeróbki torfu. W godzinach 7-19 poziom dźwięku maszyn w bezpośrednim ich otoczeniu nie przekroczy 80-90 dB (A). Maksymalny poziom dźwięków będzie najczęściej krótkotrwały. W miesiącach pozaeksploatacji pracuje tylko okresowo koparka, ładowarka i sprzęt transportowy, wytwarzający dźwięki o niższym natężeniu.

Barierą w istotnym stopniu ograniczającą i rozpraszającą rozprzestrzenianie się hałasu od pracujących maszyn na tereny przyległe, są wysokie hałdy proszku torfowego zlokalizowane obrzeżu każdego pola eksploatacyjnego. Hałdy te ciągną się przez całą szerokość pola, więc duży

obszar kopalni jest podzielony hałdami na części. Są to skuteczne bariery w propagacji hałasu. Teren kopalni dookoła jest otoczony dużymi kompleksami lasów.

Podczas eksploatacji złoża torfu, pracować będą maszyny jak: frezarki, maszyny wzruszające i zbierające torf, koparki i spycharki. W godzinach 7-19 poziom dźwięku od pracujących maszyn w bezpośrednim ich otoczeniu, nie przekroczy 80-90 dB (A) i stopniowo zmniejsza się wraz z odległością a także na skutek przeszkód terenowych.

W celu dokonania oceny oddziaływania hałasu emitowanego z terenu kopalni torfu na środowisko, wykonano obliczenia propagacji hałasu z terenu kopalni – od pracującego tam sprzętu technicznego. Aktualnie eksploatowany obszar kopalni obejmuje 3 pola: Ab, A3 i A4. Powierzchnia wzięta do obliczeń stanowi ok. 40% ogólnej powierzchni eksploatowanej kopalni. Taki schemat obliczeń jest uzasadniony z powodu powtarzalności technologii. Ciągnik z doczepionym sprzętem, przemieszcza się z prędkością kilku km/h w układzie pętli, po dużym terenie pola eksploatacyjnego, liczącym kilkaset metrów w każdym kierunku. Pozostały obszar kopalni jest nieaktywny i nie zachodzą na nim żadne zmiany klimatu akustycznego. Wyniki obliczeń jednoznacznie wskazują iż zasięg oddziaływania hałasu jest niewielki i nie wychodzi poza granice administracyjne kopalni. Identycznie jest z emisją zanieczyszczeń do powietrza atmosferycznego. Emisja z 1-3 ciągników na dużym obszarze, nie ma znaczenia dla jakości powietrza atmosferycznego. Eksploatacja w sprzyjającym pozyskaniu torfu okresie, może być prowadzona w godzinach od 6 do 22.

Decyzja koncesyjna kopalni na wydobycie torfu wygasa w dniu 04.06.2016 roku. W decyzji koncesyjnej znajdują się 2 główne warunki:

- całkowite wydobycie zasobów przemysłowych torfu znajdujących się w złożu w ilości podanej w koncesji,
- zakończyć wydobycie torfu do dnia 04.06.2016 r.

Z powodu różnych przyczyn w tym także pogodowych, zakład nie wydobyl zasobów w wyznaczonym koncesją terminie. Istnieją w tej sytuacji dwa główne rozwiązania, które mogą być w pewnym zakresie modyfikowane. Główne możliwości to:

1. Zakończyć funkcjonowanie kopalni i przerwać wydobycie torfu w dniu 04.06.2016 r.
2. Uzyskać przedłużenie koncesji i dokończyć wydobycie zasobów torfu.

Obydwie możliwości są obarczone wadami z punktu widzenia skutków w środowisku które wystąpią, gdyby przyjąć jeden z dwóch podanych wyżej rozwiązań. Przerwanie wydobycia torfu spowoduje rozpoczęcie negatywnego procesu przesuszania odkrytej - powierzchniowej warstwy torfu i stopniowe wchodzenie na przesuszany teren zbiorowisk roślinności wymagających mniejszej wilgotności gleby, większej zawartości powietrza w profilu glebowym i lepszych warunków troficznych. Nie będą to zbiorowiska

charakterystyczne dla torfowiska wysokiego lub przejściowego. Druga możliwość polegająca na przedłużeniu okresu wydobycia z zachowaniem pozostałych warunków koncesji – również nie jest dobra - z przyrodniczego punktu widzenia. Główną wadą zawartą w koncesji, jest sposób rekultywacji terenu pokopalnianego. Obydwie możliwości są złe, więc zachodzi konieczność rozpatrzenia innych wariantów, które uwzględniałyby uwarunkowania przyrodnicze, technologiczne i gospodarcze. Zachodzi potrzeba poszerzenia analizy o inne możliwości i dokonania oceny wpływu różnych rozwiązań na przyrodę terenu kopalni, przyrodę terenów otaczających oraz możliwości pełnienia porządkanych funkcji terenu pokopalnianego w środowisku i gospodarce regionu.

Problem funkcjonowania kopalni torfu należy rozpatrywać w różnych wariantach, które będą generowały różne skutki dla terenu pozostałego po kopalni torfu. Należy dokonać analizy pozyskania torfu różnymi technologiami, różnymi wariantami rekultywacji i również trzeba rozpatrzyć wariant bardzo niekorzystny dla środowiska - jakim jest przerwanie eksploatacji i pozostawienie terenu w takim stanie w jakim jest on obecnie, przy braku jakiegokolwiek rekultywacji (z naukowego punktu widzenia), co wynika z obowiązujących dokumentów i koncesji kopalni. Wnikliwe trzeba przyjrzeć się problemowi rekultywacji, który w warunkach tej kopalni, wydaje się być najważniejszym problemem. Wynika to z faktu bezpośredniego graniczenia ze Słowińskim Parkiem Narodowym oraz nałożenia na teren kopalni statusu Obszaru Chronionego Natura 2000. Zła rekultywacja spowoduje iż teren przyległy do Parku Narodowego będzie terenem zdegradowanym i analogicznie w odniesieniu do obszaru Natura 2000, teren ten powinien pełnić założone funkcje przyrodnicze - w aspekcie podnoszenia różnorodności biologicznej terenu a nie jego degradowania. Skutki te muszą być bardzo wnikliwe rozpatrzone, gdyż podjęcie błędnej decyzji teraz, będzie miało następstwa przez następnych kilkadziesiąt lat, lub nawet dłużej. Należy rozpatrzyć następujące możliwości:

1. Wariant „O” - zatrzymanie wydobycia torfu w 2016 r.,
2. Wariant proponowany przez przedsiębiorcę górniczego - kontynuowanie wydobycia metodą frezerową do roku 2026, z wykonaniem rekultywacji zgodnie z dokumentacją zakładu,
3. Wydobycie pozostałego w złożu torfu, metodą wgłębną,
4. Wydobywanie torfu metodą frezerową przez okres 10 lat, dokonanie zmian w dotychczasowym sposobie rekultywacji,
5. wypracowywanie naukowych podstaw rekultywacji na bazie wszechstronnych badań naukowych.

W wariantcie zaprzestania wydobycia torfu w roku 2016, warunki przyrodnicze terenu będą znacznie mniej korzystne - nawet do tych zakładanych w koncesji. Nie uzyska się

zamierzonego poziomu terenu - z powodu niewydobyciej warstwy torfu, co uniemożliwi pojawienie się zwierciadła wody na powierzchni niewyekspluowanej. Powstanie odkryty, pozbawiony roślinności teren, wyniesiony ok. 1 m lub więcej w stosunku do poziomu wody gruntowej i w stosunku do poziomu zwierciadła wody w przylegających do tego terenu istniejących już zbiornikach poeksploatacyjnych. Działki wcześniej eksploatowane i rekultywowane, (obecnie zalane wodą), znajdują się około 2 metry poniżej powierzchni terenu - na aktualnie eksploatowanych polach. Różnica poziomów wody na sąsiadujących ze sobą powierzchniach wynosząca ok. 2 m., będzie powodowała stałe odwadnianie i osuszanie istniejących obecnie pól eksploatacyjnych. Przesychanie to z każdym kolejnym rokiem będzie się pogłębiało, będą tworzyły się spękania warstwy powierzchniowej torfu, które dodatkowo umożliwiają wnikanie tlenu do głębszych warstwa profilu glebowego i zwiększa się intensywność procesu murszenia. Po kilku latach będą widoczne już skutki tego procesu - w postaci zmniejszenia ilości podsiąkającej wody do warstwy powierzchniowej i dostarczania wody do strefy korzeniowej młodych siewek różnych gatunków roślin. Będą tworzyły się warunki dla roślin stanowisk bardziej suchych, a nie roślinności torfowiskowej – szczególnie torfowiska wysokiego lub przejściowego.

Rozpocznie się proces decesji - czyli mineralizacji substancji organicznej – który będzie wywoływał nasilające się zmiany właściwości fizyczno-wodnych, retencyjnych oraz właściwości chemicznych gleby.

Proces mineralizacji substancji organicznej wywołuje uruchamianie się każdego roku potężnych dawek biogenów, które będą podnosiły trofizm całego terenu – w drodze rozpuszczania się uwolnionych związków chemicznych w wodzie opadowej i roztopowej i jej infiltrację do pobliskich, istniejących już zbiorników wodnych. Pozostawione niewyekspluowane pola torfu, będą miejscem generowania dużych ilości pierwiastków i związków chemicznych, zmieniających trofizm terenów otaczających i istniejące obecnie walory przyrodnicze.

Występujące w północnej części kopalni zbiorniki wodne, powstałe na potorfiach będą ulegały zmianom w kierunku - którego obecnie nie można jednoznacznie określić.

Na dużym zbiorniku wodnym znajdującym się w północno-zachodniej części kopalni, oznaczonym jako Aa, który funkcjonuje od 2003 r., czyli od 12 lat, nie widać wyraźnych śladów zarastania lub wchodzenia roślinności wodnej na otwartą powierzchnię wody. Procesu zarastania jest słabo widoczny także przy brzegach zbiornika.

Położony obok zbiornika Aa, zbiornik wodny oznaczony jako A1, funkcjonujący od roku 2007 – czyli przez okres zaledwie 8 lat – zarósł niemal na całej powierzchni, zbiorowiskami szuwarowymi – charakterystycznymi dla torfowisk niskich. Przy wyższych stanach wody

roślinność częściowo znika pod powierzchnią wody i teren wygląda jak zarastający od brzegów zbiornik, natomiast w latach suchych, dominuje roślinność szuwarowa i swobodnego zwierciadła wody nie widać.

Na trzecim zbiorniku oznaczonym jako A₂, oddalonym zarówno od zbiornika A_a jak i od A₁ o ok. 15 m., funkcjonującym od roku 2009, czyli przez okres 6 lat, wyraźnie widoczny jest proces jego zarastania. Zarastanie to jest jednak zróżnicowane gdyż są odcinki z roślinnością szuwarową torfowiska niskiego, ale także z gatunkami roślinności torfowiska przejściowego. Trudno jest obecnie jednoznacznie wskazać w jakim kierunku pójdzie proces tworzenia się zbiorowisk roślinnych na tym zbiorniku.

Przytoczone przykłady 3 zbiorników znajdujących się obok siebie w odległościach ok. 15 m, wykazują iż proces samoczynnego zarastania zbiorników wodnych, powstałych na byłych polach eksploatacji torfu, może przybierać różne formy - których obecnie nie możemy jednoznacznie określić.

Zmiany będą przebiegały stosunkowo wolno, więc dla osób nie znających przebiegu procesu przyrodniczego, może się wydawać, że nic złego się nie dzieje i wariant niepodjęcia inwestycji może wydawać się korzystnym dla przyrody. Jest to jednak błędne przekonanie, które zostałoby zweryfikowane po upływie kilkunastu lat, gdy zmiany byłyby już widoczne dla każdego. Zauważenie skutków po kilkunastu latach nie dałoby już możliwości naprawy popełnionego błędu.

Ponadto przerwanie funkcjonowania zakładu torfowego, wywoła również negatywne skutki społeczne - gdyż straci pracę 22 osobowa załoga i straci również budżet gminy. Za odrzuceniem tego wariantu przemawiają względy przyrodnicze i społeczne

Wariant proponowany przez przedsiębiorcę górniczego – dokończenie wydobycia metodą frezerową do roku 2026 z wykonaniem rekultywacji zgodnie z dokumentacją zakładu.

Przedsiębiorca górniczy chciałby w dalszym ciągu prowadzić eksploatację kopaliny do wyczerpania zasobów przemysłowych, określonych w dokumentacji geologicznej i projekcie zagospodarowania złoża - sposobem odkrywkowym, metodą frezerową zgodnie z dotychczas prowadzoną działalnością. Oceniając realnie poziom rocznego wydobycia torfu, trzeba byłoby przedłużyć funkcjonowanie kopalni do 2026 roku w celu wydobycia pozostałych w złożu zasobów torfu. Przedsiębiorca górniczy nie zakłada zmiany metody i technologii wydobywania kopaliny ani rozszerzenia obszaru na którym kopalina jest obecnie wydobywana. Nie są planowane żadne inne prace (w tym także odwodnieniowe), poza tymi które są na bieżąco obecnie wykonywane i wynikają z technologii prac.

W związku z prowadzoną eksploatacją odkrywkową i wydobywaniem surowca torfowego, powstanie zawodnione wyrobisko górnicze (potorfie) o powierzchni około 50 ha., na skutek obniżenia powierzchni terenu.

Przedsiębiorca górniczy ma nałożony przez koncesję obowiązek - prowadzenia rekultywacji terenów poeksploatacyjnych - zgodnie z dokumentacją. „Projekt techniczny rekultywacji potorfi na złożu torfu Krakulice –Gać”, zakłada rekultywację poprzez renaturyzację. Według projektu rekultywacji, po wyeksploatowaniu złoża, przedsiębiorca jest zobowiązany rozebrać tory kolejki, przepusty, zasypać rowy odwadniające, wyrównać teren i spulchnić go broną w celu przyśpieszenia mineralizacji. Ma to spowodować „wejście i rozwój roślinności pionierskiej”, a w dalszej perspektywie „ustabilizowanie się zwierciadła wody na poziomie terenu” i „wyparcie roślinności pionierskiej przez zespoły torfotwórcze”.

Wariant alternatywny – wydobywanie torfu metodą wglębną

Zakład Torfowy Krakulice, pod względem technologicznym przystosowany jest do produkcji wyrobów torfowych, które są produkowane z proszku torfowego, pozyskanego w drodze skrawania powierzchniowej warstwy torfu (frezowanie), o wilgotności do 65% objętości. Nie ma obecnie możliwości technicznych i technologicznych, aby torf frezerowy (proszek torfowy o wilgotności 55 – 60% objętości), zastąpić torfem mokrym, wydobywanym metodą wglębną spod wody za pomocą koparki, o wilgotności około 80% objętości. W metodzie wglębnej wydobywa się torf w postaci różnej wielkości brył torfowych, których przeróbka, wymaga innej technologii, maszyn i organizacji zakładu torfowego.

Zmiana technologii wydobywania na wglębną, wymagałaby budowy nowej linii technologicznej i dużej modernizacji zakładu przetwórczego (niemalże nowego zakładu), natomiast obecnie zmierza się do stopniowego wygaszania funkcjonowania zakładu i nakierowania działań na przeprowadzenie właściwej rekultywacji terenu pokopalnianego.

Metoda wglębnego wydobywania – chociaż korzystna z przyrodniczego punktu widzenia, nie może być zastosowana w warunkach tej kopalni.

Wariant alternatywny - Wydobywanie torfu metodą frezerową przez okres 10 lat, dokonanie zmian w sposobie rekultywacji.

Wariant potocznie uważany za najbardziej korzystny – „zaprzestanie wydobywania torfu w roku 2016”, jest wariantem bardzo szkodliwym dla środowiska, nie tylko w odniesieniu do obszaru kopalni torfu, ale także dla terenów otaczających. Realizacja tego wariantu spowoduje intensywne osuszanie terenu pozostałego po przerwanej eksploatacji torfu, o powierzchni ponad 50 ha., który stanie się miejscem generowania potężnego ładunku biogenów,

wytwarzanych każdego roku w procesie mineralizacji substancji organicznej i przenoszonego do przylegającego do tego terenu - istniejących aktualnie zbiorników wodnych. Zmianie ulegnie obecnie istniejący trofizm zbiorników wodnych oraz trofizm siedlisk na terenach przyległych do tego obszaru. Przesuszony obszar o powierzchni ponad 50 ha., może być przyczyną dużych zmian w przyrodzie terenów sąsiednich, które obecnie są w stadium względnej równowagi ekologicznej, pełnią określoną funkcję przyrodniczą i są objęte statusem ochrony prawnej. Ten wariant powinien być w całości wykluczony z rozważań, jako wariant dewastujący przyrodę tego terenu.

Wariant proponowany przez przedsiębiorcę górniczego, jest zasadny w części dotyczącej kontynuowania eksploatacji torfu przez okres 10 lat – dotychczasową metodą, natomiast jest niezasadny w części dotychczasowej rekultywacji terenu kopalni.

Funkcjonujące uwarunkowania przyrodnicze, prawne i organizacyjne wskazują iż „racjonalnym wariantem – najbardziej korzystnym”, jest wariant „mieszany”, w którym wykorzystuje się część wariantu „przedsiębiorcy górniczego” - dotyczącą wydobycia torfu, natomiast odrzuca się część dotyczącą rekultywacji i zastępuje się tę część – rekultywacją opartą na współczesnej wiedzy w tym zakresie, wynikającą z ustalonych w drodze dyskusji celów - które ten teren ma pełnić w przyszłości, oraz potrzeb przystosowania terenu do potrzeb przyszłego użytkownika i zarządzającego w przyszłości tym terenem.

Na podstawie zebranych informacji o terenie i uwarunkowaniach siedliskowych, rysują się 2 główne warianty rekultywacji terenu kopalni:

1. Wariant utrzymania otwartego lustra wody w zbiornikach obecnych i 3 nowych – po zakończeniu eksploatacji torfu.
2. Wariant załadownienia powierzchni obecnych i przyszłych zbiorników wodnych.

W każdym z tych 2 wariantów, trzeba podjąć całkowicie inne działania rekultywacyjne i ochronne.

W wariantcie 1 – utrzymania otwartego lustra wody w zbiornikach w celu retencjonowania wody i stworzenia siedliska dla fauny terenów wodnych i bagiennych, należałoby wykonać następujące działania:

- a) Zwiększyć głębokość zbiorników w odniesieniu do aktualnie występującej, w celu zmniejszenia intensywności zjawiska zarastania, zwiększenia natlenienia wody, wytworzenia się stref wody o różnej termice i troficzności, zróżnicowania warunków siedliskowych - dla różnych grup fauny i flory.
- b) Zwiększyć głębokość wody, tylko w niektórych, wybranych zbiornikach wodnych, natomiast w innych - pozostawić bez zmian w celu podwyższenia trofizmu wody w

zbiorniku. W efekcie uzyska się zbiorniki o różnej troficzności, które mogłyby pełnić różne funkcje przyrodnicze.

- c) Utrzymać 6 oddzielnie funkcjonujących zbiorników wodnych (3 aktualnie funkcjonujące i 3 nowe) lub połączyć te zbiorniki w 1 duży - o powierzchni ponad 120 ha., albo łączyć zbiorniki w określonej konfiguracji, uzyskując zbiorniki o różnych powierzchniach, które mogłyby pełnić różne funkcje przyrodnicze.
- d) Umożliwić przepływ wody pomiędzy zbiornikami i jej zrzut do odbieralnika, jakim jest rzeka Łeba, albo całkowicie wyeliminować możliwość kontaktu wód pomiędzy poszczególnymi zbiornikami.

W wariantcie 2 - załadownia powierzchni obecnych i przyszłych zbiorników wodnych, należałoby podjąć następujące działania:

- a) Aktualnie istniejący zbiornik A₁ – pozostawić do dalszego, samoczynnego zarośnięcia, bez dodatkowej ingerencji.
- b) Na zbiorniku A₂ – należałoby spuścić wodę w roku suchym i występujące wypiętrzenia dna tego zbiornika powiększyć w sposób sztuczny w celu utworzenia kilku lub kilkunastu, różnej wielkości wysp. Wyspy te zostałyby utworzone przez napchnięcie spychaczem lub nasypanie gruntu, wziętego z dna zbiornika w otoczeniu wypiętrzenia dna. Powierzchnię tych wysp trzeba byłoby umocnić (faszyną nie wierzbową, lub płotkiem z palików sosnowych), a następnie zadarnić. Jeśli byłyby możliwości wypłylenia tego zbiornika – przez umieszczenie w nim zbędnych mas torfu z terenu kopalni to należałoby to zrobić. Wypłylenie zbiornika i utworzenie kilku lub kilkunastu wysp sprzyjałoby procesowi zarastania zbiornika.
- c) Zbiornik A_a charakteryzuje się dużą długością, która sprzyja powstawaniu fal przy większym wietrze. Falowanie i duże ruchy mas wody zbiornika, utrudniają proces zarastania roślinnością. W celu wyeliminowania tego zjawiska, należałoby w roku suchym, spuścić wodę z tego zbiornika i utworzyć w sposób sztuczny poprzeczne groble ziemne, które podzieliłyby zbiornik na kilka mniejszych części. Groble te nie muszą być prowadzone przez całą szerokość zbiornika i stworzyć kilku odrębnych małych zbiorników ale prowadzone z przeciwległych brzegów, muszą tworzyć uzupełniający się system przegród, który uniemożliwi przepływ wody w linii prostej wzdłuż zbiornika. System przegród wyeliminuje przemieszczanie się dużych mas wody wzdłuż zbiornika i falowanie. Groble muszą być wynurzone i umocnione - identycznie jak na wyspach zbiornika A₁. W celu zmniejszenia głębokości zbiornika, należałoby wprowadzić do niego zbędne na kopalni masy torfu, podobnie jak w zbiorniku A₂. Do wód zbiornika można wprowadzić pło w celu zapoczątkowania procesu zarastania zbiornika.

d) Na terenach obecnie eksploatowanych, na których wytworzą się zbiorniki wodne, po zakończeniu wydobycia torfu, należałoby wypracować zabiegi rekultywacyjne w zależności od wyboru jednego z 2 omówionych wariantów. Należałoby określić trofizm siedliska, głębokość planowanego zbiornika, ukształtowanie dna i stosownie do danych, określić niezbędne prace rekultywacyjne. Sposób postępowania będzie analogiczny do wyżej omówionych.

Opisane powyżej działania rekultywacyjne na parcelach górniczych A_a, A₁, A₂ są propozycją działań nieobowiązkowych Hollas sp. z o.o. z siedzibą w Pasłęku, na terenach do których obecnie nie ma tytułu prawnego. Obecny przedsiębiorca górniczy proponuje zrobić je na własny koszt jako działania kompensacyjne, pozwalające w lepszy niż dotychczas sposób zakończyć prace rekultywacyjne na istniejących obecnie potorfach.

Wyboru zaproponowanego kierunku rekultywacji, należy dokonać w drodze dyskusji pomiędzy stronami zainteresowanymi późniejszym wykorzystaniem i użytkowaniem tego terenu. Ostatecznie, kierunek rekultywacji ustali Starosta Słupski w decyzji wydanej zgodnie z przepisami ustawy z dnia 3 lutego 1995 roku o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz.U. z 2015 r., poz. 909, ze zm.).

W celu określenia wpływu planowanego przedsięwzięcia na poszczególne elementy środowiska przyrodniczego wykonana została inwentaryzacja elementów przyrody:

- geomorfologia terenu;
- budowa geologiczna;
- warunki hydrogeologiczne i jakość wód podziemnych;
- charakterystyka klimatologiczna regionu;
- gleby i ich użytkowanie oraz złoża kopalin na terenie gminy;
- wody powierzchniowe i gruntowe;
- zbiorowiska roślinne i flora występujące na obszarze opracowania;
- lasy na terenie planowanej kopalni torfu i w jej otoczeniu;
- fauna na terenie planowanej kopalni torfu;
- inwentaryzacja awifauny;
- inwentaryzacja ssaków;
- inwentaryzacja płazów;
- inwentaryzacja gadów;
- bezkręgowce: mięczaki, chrząszcze, motyle dzienne, ważki;
- inwentaryzacja nietoperzy;
- zasoby i walory krajobrazowe;

Wykonana została także identyfikacja i ocena zagrożeń elementów środowiska. Dokonano oceny oddziaływania planowanej kopalni torfu, na elementy środowiska, które mogłyby być potencjalnie zagrożone.

Zmiana użytkowania gruntów spowodowana działalnością kopalni torfu, spowodują zmiany walorów poszczególnych elementów środowiska naturalnego. Zmiany te będą miały charakter bezpośredni w odniesieniu do wielu elementów środowiska naturalnego. Niektóre elementy środowiska ulegną zmianie, ale nie w sposób bezpośredni, wynikający z wydobycia torfu, ale w sposób pośredni. Skutki prowadzenia wydobycia torfu będą odczuwalne przez krótki okres czasu, lub w wielu przypadkach, będą to skutki trwałe. Przewiduje się bezpośredni wpływ wydobycia torfu na elementy środowiska:

- powierzchnię ziemi i zasoby materii organicznej;
- stany i jakość wód powierzchniowych i gruntowych;
- naturalne zbiorowiska roślinne;
- ptaki i inne grupy fauny;
- walory krajobrazowe;
- klimat akustyczny;
- stan czystości powietrza atmosferycznego;
- wytwarzanie odpadów;

Przeprowadzona analiza oddziaływań dowodzi iż znacząco niekorzystnych oddziaływań na poszczególne elementy środowiska naturalnego nie ma.

Wyeksploatowanie kopaliny ze złoża spowoduje powstanie zbiorników wodnych o głębokości dochodzącej maksymalnie do 2 m poniżej powierzchni terenu.

Podstawowym ujemnym wpływem na środowisko eksploatacji złoża torfu będzie ubytek kopaliny, a co za tym idzie zmiana ukształtowania terenu. Także teren ten będzie czasowo wyłączony z produkcji rolnej.

Wydobycie torfu całkowicie likwiduje zbiorowiska roślinne które występują na torfowisku przed rozpoczęciem eksploatacji. W wyniku prac przygotowawczych do eksploatacji złoża, wierzchnica spełniająca funkcje środowiskowo-twórcze, ulegnie całkowitej likwidacji i nastąpi znaczne ograniczenie życia biologicznego.

Eksploatacja torfu zmienia też całkowicie skład gatunkowy fauny terenu.

Dopuszczalne przekroczenia zawartości spalin w powietrzu atmosferycznym mogą dotyczyć jedynie niewielkiego obszaru, w promieniu kilku metrów od pracującej koparki. Jeżeli jednak koparka jest sprawna technicznie i eksploatacja jej będzie prawidłowa, zanieczyszczenia te nie powinny pogorszyć stanu jakości środowiska atmosferycznego w rejonie prowadzonej eksploatacji złoża.

Podobnie jest z hałasem. Hałas obejmuje tylko teren otaczający pracującą kopalnię. Złoże torfu jest otoczone kompleksami lasu, więc nie ma żadnych zagrożeń docierania hałasu do zabudowań gospodarskich.

Skutki eksploatacji złoża na środowisko przyrodnicze mogą być w znacznym stopniu łagodzone, poprzez przyjęcie właściwej organizacji i prowadzenia eksploatacji torfu oraz wybory właściwego kierunku rekultywacji.

W przypadku natrafienia w trakcie eksploatacji na ślady kultury materialnej bądź znaleziska paleontologicznego powiadomieni zostaną: Urząd Gminy, Starostwo Powiatowe i Okręgowy Urząd Górniczy.

Eksploatacja torfu nie powoduje ryzyka wystąpienia nadzwyczajnego zagrożenia środowiska.

Ze względu na brak bezpośredniego zagrożenia dla poszczególnych elementów środowiska w otoczeniu planowanej eksploatacji złoża torfu, nie zachodzi konieczność tworzenia specjalnej strefy ochronnej. Obniżenie poziomu wody nie spowoduje znaczących zmian warunków wilgotnościowych terenów otaczających.

Po wyeksploatowaniu torfu powstanie nowy element w krajobrazie tego terenu, mianowicie zbiorniki wodne lub teren o pierwotnym wyglądzie. Dotychczasowe zbiorowiska roślinności torfowiskowej oraz zadrzewienia i zakrzewienia pozostaną na terenach otaczających zbiorniki wodne, świadcząc o pierwotnym krajobrazie terenu.

Wyształci się fauna typowa dla zbiorników wodnych oraz terenów torfowiskowych. Zwiększy się ilość i różnorodność gatunków ptaków, bytujących na otwartych zbiornikach wodnych. Zwiększy się ilość i różnorodność gatunkowa płazów i gadów, oraz owadów i motyli.

Kopalnia torfu nie powinna wywoływać konfliktów społecznych, ze względu na brak jej uciążliwości dla mieszkańców przyległych miejscowości. Zaplanowane rozwiązania technologiczne poprawią stan środowiska w odniesieniu do stanu aktualnego. Wytworzenie zbiorników wodnych po zakończeniu eksploatacji torfu, zwiększy znacznie atrakcyjność tego terenu. Ekologiczny kierunek rekultywacji nie wprowadzi istotnych zmian w stosunku do stanu istniejącego. Zwiększy się także bioróżnorodność terenu i będzie on zawierał znacznie więcej i bardziej cennych elementów przyrody, w stosunku do stanu aktualnego.

W celu zminimalizowania ujemnego wpływu na środowisko planowanego przedsięwzięcia, zostaną podjęte różnego rodzaju działania, zmniejszające uciążliwość prowadzonych prac na kopalni torfu. Do rozwiązań technicznych należą:

- W zakresie redukcji emisji substancji do powietrza atmosferycznego i emisji hałasu:
 - odpowiedni dobór maszyn urabiających oraz do maszyn robót przygotowawczych w tym samochodów - o niewielkiej emisji zanieczyszczeń i hałasu;

- eliminację zbędnych źródeł zanieczyszczeń i hałasu – czyli wyłączenie silników urządzeń nie pracujących w danej chwili;
- ograniczenie czasu pracy sprzętu powodującego największy poziom hałasu tylko do pory dziennej godz.: 6÷22;
- nie przeciążanie maszyn i pojazdów, nie eksploatowanie silników na najwyższych obrotach, gdyż zwiększa to emisję spalin i hałasu;
- W zakresie ochrony przed zanieczyszczeniami gruntu i wód podziemnych:
 - przestrzeganie odpowiedniej i terminowej konserwacji maszyn, co pozwoli na uniknięcie wycieków paliw, olejów lub innych płynów eksploatacyjnych, a tym samym zapobiegnie przedostaniu się ich do gleby lub wód podziemnych;
 - uszczelnienie powierzchni zaplecza projektowanej kopalni poprzez ułożenie płyt betonowych;
 - przechowywanie paliw, olei oraz smarów w szczelnych pojemnikach;

Nie przewiduje się negatywnego wpływu eksploatacji torfu na jakość i ilość wód powierzchniowych i podziemnych, oraz pogorszenia jakości środowiska atmosferycznego.

Ze względu na brak bezpośredniego zagrożenia dla poszczególnych elementów środowiska naturalnego w otoczeniu planowanej eksploatacji torfu, a także niekorzystnego wpływu na ludzi, nie zachodzi konieczność tworzenia specjalnej strefy ochronnej w postaci obszaru ograniczonego użytkowania.

Projektowana inwestycja, po jej wykonaniu zgodnie zobowiązującym prawem, przy eksploatacji prowadzonej zgodnie ze sztuką górnictwem, a następnie właściwa rekultywacja wyrobisk górniczych, spełniać będzie wymagania w zakresie ochrony środowiska.

W związku z powyższym należy stwierdzić że planowana eksploatacja torfu, nie będzie oddziaływała niekorzystnie w sposób istotny, na środowisko naturalne oraz na ludzi. Przyjęte rozwiązania technologiczne zminimalizują niekorzystne oddziaływania.

15. WYKAZ MATERIAŁÓW I DOKUMENTACJI ORAZ ZAŁĄCZNIKÓW GRAFICZNYCH

Wykaz załączników graficznych

- 1 Mapa orientacyjna w skali 1:100000;
- 2 Szkic położenia planowanego obszaru górniczego w skali 1:10000;
- 3 Szkic położenia planowanego obszaru górniczego na tle obszaru Natura 2000 PLB220003;
- 4 Szkic położenia planowanego obszaru górniczego na tle obszaru Natura 2000 PLH220023;
- 5 Mapa geologiczna w skali 1:50000 + objaśnienia;
- 6 Mapa hydrogeologiczna w skali 1:50000 + objaśnienia;
- 7 Mapa geologiczno-gospodarcza w skali 1:50000 = objaśnienia;
- 8 Mapa ewidencyjna w skali 1:5000;
- 9 Stan zagospodarowania złoża torfu „Krakulice-Gać. Kompleks A” w granicach aktualnego obszaru górniczego w skali 1:2000 (2 arkusze);
- 10 Przekroje geologiczne złoża torfu „Krakulice-Gać. Kompleks A” skali 1:100/2000;
- 11 Planowany obszar górniczy na tle mapy florystycznej z dokumentacji geologicznej złoża torfu „Gace” z 1955 roku w skali 1:5000;
- 12 Planowany obszar górniczy na tle mapy miąższości złoża z dokumentacji geologicznej złoża torfu „Gace” z 1955 roku w skali 1:5000;
- 13 Przekroje geologiczne złoża torfu "Gace" na podstawie dokumentacji geologicznej z 1955 roku (5 arkuszy + objaśnienia);

Materiały i dokumentacje

- 1) Dokumentacja geologiczna w kat. C₁ złoża torfu „Krakulice-Gać. Kompleks A” (dodatek nr 1) opracowana przez Biuro Konsultacyjne „Inżynieria Środowiska” w Warszawie pod kierunkiem mgr inż. Mieczysława Turowskiego w 1996 roku;
- 2) Uproszczony projekt zagospodarowania złoża torfu Krakulice-Gać. Kompleks A opracowany przez Biuro Konsultacyjne „Inżynieria Środowiska” w Warszawie pod kierunkiem mgr inż. Mieczysława Turowskiego w 1996 roku;
- 3) Plany Ruchu odkrywkowego zakładu górniczego „Gace-Krakulice-Kompleks A”;
- 4) Dokumentacja mierniczo-geologiczna odkrywkowego zakładu górniczego „Gace-Krakulice-Kompleks A”;
- 5) Operaty ewidencyjne zasobów złoża torfu „Krakulice-Gać. Kompleks A”;

- 6) „Dokumentacja geologiczna złoża torfu GACE” – Centralne Biuro Studiów i Projektów Przemysłu Torfowego „Torfprojekt” – W. Dziak – 1955 rok;
- 7) Karta informacyjna przedsięwzięcia – dla przedsięwzięcia polegającego na kontynuacji eksploatacji kopaliny (torfu);
- 8) Szczegółowa Mapa Geologiczna Polski w skali 1:50000 – arkusz Kluki (2);
- 9) Szczegółowa Mapa Geologiczna Polski w skali 1:50000 – arkusz Łeba (3);
- 10) Objaśnienia do Szczegółowej Mapy Geologicznej Polski w skali 1:50000 - arkusz Kluki (2) – K. Rotnicki, R. Borówka – PIG – Warszawa 2000 r.;
- 11) Objaśnienia do Szczegółowej Mapy Geologicznej Polski w skali 1:50000 - arkusz Łeba (3) – W. Morawski – PIG – Wydawnictwa Geologiczne – Warszawa 1990 r.;
- 12) Mapa Hydrogeologiczna Polski w skali 1:50000 – arkusz Kluki (2);
- 13) Mapa Hydrogeologiczna Polski w skali 1:50000 – arkusz Łeba (3);
- 14) Objaśnienia do Mapy Hydrogeologicznej Polski w skali 1:50000 - arkusz Kluki (2) – Z. Kordalski, M. Lidzbarski – PIG, Warszawa 2000 r.;
- 15) Objaśnienia do Mapy Hydrogeologicznej Polski w skali 1:50000 - arkusz Łeba (3) – M. Lidzbarski – PIG, Warszawa 2000 r.;
- 16) Mapa Geologiczno-Gospodarcza Polski w skali 1:50000 – arkusz Kluki (2);
- 17) Mapa Geologiczno-Gospodarcza Polski w skali 1:50000 – arkusz Łeba (3);
- 18) Mapa sytuacyjno-wysokościowa i wyrobisk górniczych w skali 1:2000 – z dokumentacji mierniczo-geologicznej zakładu górniczego „Gace-Krakulice-Kompleks A”;
- 19) Objaśnienia do Mapy Geologiczno-Gospodarczej Polski w skali 1:50000 - arkusz Kluki (2) – M. Karger, M. Masłowska, M. Michałowski – PIG, Warszawa 2003 r.;
- 20) Objaśnienia do Mapy Geologiczno-Gospodarczej Polski w skali 1:50000 - arkusz Łeba (3) – M. Karger, M. Masłowska, M. Michałowski – PIG, Warszawa 2003 r.;
- 21) Mapy topograficzne;
- 22) Mapy ewidencyjne;
- 23) Polskie Normy – Mapy Górnicze: PN-G-09000-3: 2002, PN-G-09001: 2003, PN-G-09003: 2003, PN-G-09004: 2005, PN-G-09005: 2004, PN-G-09007: 2004, PN-78/G-09010, PN-73/G-09016, PN-75/G-09020, PN-75/G-09021;
- 24) PN-G-02500:1985 – Torf. Genetyczny podział surowca;
- 25) PN-G-02501:1976 – Torf i wyroby z torfu. Oznaczanie gatunku, rodzaju i typu torfu;
- 26) PN-G-98016:1978 – Torf ogrodniczy;
- 27) PN-G-98011:1970 – Torf rolniczy;
- 28) PN-G-04595:1997 – Torf i wyroby z torfu – Oznaczanie stopnia rozkładu;
- 29) PN-G-04596:1997 – Torf i wyroby z torfu – Oznaczanie zawartości popiołu;

- 30) PN-G-04597:1997 – Torf i wyroby z torfu – Oznaczanie wilgotności;
- 31) PN-G-04599:1997 – Torf i wyroby z torfu – Oznaczanie odczynu pH;
- 32) PN-G-04598:1997 – Torf i wyroby z torfu – Oznaczanie pojemności wodnej;
- 33) PN-B-04481:1988 Grunty budowlane -- Badania próbek gruntu;
- 34) Budowa Geologiczna Polski - Tom I – Stratygrafia część 3b Kenozoik, Czwartorzęd – praca zbiorowa - Wydawnictwa Geologiczne - Warszawa 1984;
- 35) Paździor S., Opracowania i dokumentacje własne.
- 36) <http://mapy.geoportal.gov.pl/imap/>;
- 37) <http://baza.pgi.gov.pl/>;
- 38) <http://geoportal.pgi.gov.pl/>;
- 39) <http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>;
- 40) <http://dziennikustaw.gov.pl/>;

16. WYKAZ LITERATURY

- Adamski P., Bartel R., Bereszyński A., Kepel A., Witkowski Z. (red.) 2004. *Gatunki zwierząt (z wyjątkiem ptaków). Poradniki ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000 - podręcznik metodyczny*. Ministerstwo Środowiska, Warszawa. T. 6.
- Adrian M. (red). 2014. Kronika Słowińskiego Parku Narodowego. Tom 42.
- Aleksandrovich A., Marczak D., Pobiedziński A., Kapuściński H., 2004, Aspekt letni fauny żukowatych (*Coleoptera, Scarabaeidae*) Słowińskiego PN, Parki Nar. i Rez. Przyr., 23, 3: 504-511,
- Amann G. (1994). *Owady*. Multico, Warszawa.
- Bereszyńska A., Kepel A. red. 2005. *Poradniki ochrony siedlisk i gatunków. Tom 6 _Gatunki zwierząt. Ssaki*. Ministerstwo Środowiska, Warszawa.
- Bernard J., Buczyński P., Tończyk G., Wendzonka J.: 2009 Atlas rozmieszczenia ważek w Polsce.
- Borysiak J., Pawlaczyk P., Stachnowicz W. 2004. *91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albae, Populetum albae, Alnenion glutinoso-incanae*, olsy erodliskowe). W: Herbich J. (red.). *Lasy i Bory*. Poradniki ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000 – podręcznik metodyczny. Ministerstwo Środowiska, Warszawa.
- Braun M., Zblewski R., Pawlaczyk P. 2009. Inwazyjne gatunki roślin ekosystemów mokradłowych Polski. W: Dajdok Z., Pawlaczyk P. Wydawnictwo Klubu Przyrodników, Świebodzin.
- Bouchard, P. *et al.* 2011: Family-group names in Coleoptera (Insecta). *ZooKeys*, 88: 1-972
- Brauns A. (1975) *Owady leśne*. PWRiL. Warszawa, Tom I i II.
- Burakowski B., Mroczkowski M., Stefańska J., 1971-2000: *Chrzęszcze – Coleoptera*.
- Buczyński P., Serafin E., Ptaszyńska A. (red.) 2004. Badania ważek, chrząszczy i chruścików na obszarach chronionych. Materiały II Krajowego Sympozjum Odonatologicznego, XXIX Sympozjum Sekcji Koleopterologicznej PTE, III Seminarium Trichopterologicznego, Urszulin, 21-23.V.2004 r. Wydawnictwo Mantis, Olsztyn.
- Bucznik P., Zawal A.: 2004 Nowe stwierdzenia *Dytiscus lapponicus* GYLL. (Coleoptera: Dytiscidae) na Pobrzeżu Bałtyku i Pojezierzu Pomorskim.
- Buczyński P., Tończyk G.: 2006 Rola parków narodowych w ochronie ważek (*Odonata*) w Polsce.
- Buszko J.: 1997 Atlas rozmieszczenia motyli dziennych w Polsce (Lepidoptera, *Papilionoidea, Hesperioidea*). Oficyna Wydawnicza Turpress, Toruń. 1-170
- Buszko J., Nowacki J.: 2000: The *Lepidoptera* of Poland. A Distributional Checklist.

- Chylarecki P., Sikora A., Cenian Z. (red.) 2009. Monitoring ptaków lęgowych. Poradnik metodyczny dotyczący gatunków chronionych Dyrektywą Ptasią. GIOŚ, Warszawa.
- Ciechanowski M., Szkudlarek R.: 2003 Pierwsze stwierdzenie mroczka pozłocistego *Eptesicus nissonii* (Keyserling & Blasius, 1839) na Pomorzu.
- Ciechanowski M., Przesmycka A., Biała A.: 2005 Pierwsze stwierdzenie gacka szarego *Plecotus austriacus* (Fischer, 1829) na polskim Pobrzeżu Bałtyku.
- Ciechanowski M.: 2008 Pierwsze letnie stwierdzenie mopka *Barbastella barbastellus* w województwie pomorskim.
- Ciechanowski M.: 2008a Nowe stanowiska nocka łydkowłosego *Myotis dasycneme* w północnej Polsce.
- Ciechanowski M.: 2011 Płazy, gady, drobne ssaki Przyroda rezerwatów Łebskie Bagno i Czarne Bagno.
- Ciechanowski M.: 2013 Pierwsze stwierdzenie rozrodu i zimowania mroczka pozłocistego *Eptesicus nilssonii* na Pomorzu Gdańskim.
- Cykowski R.K.: 1979 Badania nan entomofauną biotopów wydmy Słowińskiego Parku Narodowego.
- Cykowski R.K.: 1979a Chrząszcze (Coleoptera) pasa przymoorskiego podnóża wydmy szarych Słowińskiego Parku Narodowego.
- Danilevsky, M. (2003). *Systematic list of longicorn beetles (Cerambycoidea) of the territory of the former USSR (11.03.2003)*.
- Dąbrowski J.M., Krzywicki M: 1982 Ginące i zagrożone gatunki motyli (Lepidoptera) w faunie Polski.
- Dominik J., Starzyk J.R. (1983). *Owady niszczące drewno*. PWRiL. Warszawa.
- Gawroński A., Buczyński P., Przewoźny M.: 2003 Kałużnice (Coleoptera, *Hydrophiloidea*) nowe dla pojezierza Mazurskiego i Pomorskiego.
- Głowaciński Z. 2004. *Polska czerwona księga zwierząt – bezkręgowce*. Instytut Ochrony Przyrody PAN, Kraków.
- Gotkiewicz J., 1995. Przeobrażenia zachodzące w siedliskach torfowych (glebach, szacie roślinnej). Sesja Nauk. Falenty 6-7. XI. 1995. Mat. Semin. 34. Wyd. IMUZ: 131-137.
- Gotkiewicz J., Kowalczyk Z. 1977: Zróżnicowanie procesów biologicznych w glebach podstawowych rodzajów siedlisk pobagiennych. *Zesz. Probl. Post. Nauk Rol.* 186: 97 – 118.
- Gromadzki M. (red.) (2004). *Ptaki Poradnik ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000 – poradnik metodyczny*. Ministerstwo Środowiska, Warszawa. T.8 (część II)

- Gutowski J.M. 2006. *Saproksyliczne chrząszcze*. Kosmos, Problemy Nauk Biologicznych Warszawa, Tom 55, Numer 1(270), strony 53-73.
- Gutowski J. M.: 2004 Bogatkowate (*Buprestidae*). W: Fauna Polski – charakterystyka i wykaz gatunków.
- Gutowski, J. M., 1989, Ocena stanu poznania kózkowatych (*Coleoptera: Cerambycidae*) parków narodowych i rezerwatów przyrody w Polsce, OCHR.PRZYR., 46: 281-307, (Bibl. SPN).
- Håkanson L., Boulion V.V., 2001. Regularities in primary production, Secchi depth and fish yield and a new system to define trophic and humic state indices for lake ecosystems. *International Review of Hydrobiology*, 86(1): 23-62.
- Herbich M. 2004. 7120 Torfowiska wysokie
- Herbich M., Potocka J., Kwiatkowski W. 2004. W: Herbich J. (red.). *91D0Bory i lasy bagienne. Lasy i Bory. Poradniki ochrony siedlisk i gatunkow Natura 2000 – podręcznik metodyczny. Ministerstwo Środowiska, Warszawa.
- Herbichowa M., Pawlaczyk P., Stańko R., 2007, Ochrona wysokich torfowisk bałtyckich na Pomorzu, Wydawnictwo Klubu Przyrodników, Świebodzin.
- Hermanowicz W., Dojlido J.R., Dożańska W., Koziorowski B., Zerbe J., 1999. Fizyczno-chemiczne badania wody i ścieków, Wyd. Arkady, Warszawa.
- Hurka K. (1996), Carabidae of the Czech and Slovak Republics. Illustrated key.
- Ilnicki P., Torfowiska i torf – Wydawnictwo Akademii Rolniczej im. Augusta Cieszkowskiego w Poznaniu – Poznań 2002;
- Jarzembowski T., Ciechanowski M., Przesmycka A.: 2006 Zimowanie nietoperzy na Pomorzu Gdańskim w latach 1989-1999.
- Jaros H., 2006. Właściwości filtracyjne gleb i utworów hydrogenicznych oznaczane różnymi metodami. Monografia Właściwości fizyczne i chemiczne gleb organicznych. Redakcja naukowa Brandyk T., Szajdak L., Szatyłowicz J. Wyd. SGGW, s. 127-141.
- Jaros H.: 2004, Zmienność poziomu wody gruntowej w granicach Narwiańskiego Parku Narodowego. Woda-Środowisko-Obszary Wiejskie, t.4 z.2b (12), s. 239-257,
- Jaros H., 2004. Podstawowe właściwości fizyczno-wodne gleb Narwiańskiego Parku Narodowego. monografia - Przyroda podlasia Narwiański Park Narodowy. s.159-172.
- Jaros H., 2004. Właściwości retencyjne gleb Narwiańskiego Parku Narodowego. monografia - Przyroda podlasia Narwiański Park Narodowy. s. 172-185.
- Jędro Grzegorz: motyle dzienne SPN (dane niepublikowane).
- Kaczmarek, S., 1978, Migracje chrząszczy na plaży nadmorskiej, Stud. mat. oceanol, 28, 5: 59-76,

- Kaczmarek S., Pajkert W. 1981, Owady uszkadzające korę i zewnętrzne warstwy drewna sosny zwyczajnej (*pinus silvestris* L.) w smołdzińskim lesie Słowińskiego PN, Słupskie prace matematyczno-przyrodnicze. Słupsk, 2 167-174,
- Katalog Fauny Polski. Warszawa, XXIII, tomy 2-22.
- Klasa A., Pawelczyk A., 2006: Materiały do poznania nasiennicowatych (*Tephrididae*, Diptera) polskich parków narodowych.
- Kocięcki S., Zdanowski A., Kolk A., Rzadkowski S., Sobczak R. (1991). *Mała encyklopedia leśna*. PWN. Warszawa.
- Kondracki J., Geografia Regionalna Polski –Wydawnictwa Naukowe PWN – Warszawa 2001;
- Klucze do oznaczania owadów Polski. cz. XIX Coleoptera - różne zeszyty.
- Korcz A., Zawirska I.: 1998 Fauna Heteroptera i Thysanoptera nadmorskiego pasa otwartych wydm białych i szarych Słowińskiego Parku Narodowego.
- Korcz A.: 2003 Pluskwiaki (Heteroptera) w zróżnicowanych środowiskach Słowińskiego Parku Narodowego oraz Góry Rowokół.
- Kowalski M.: 2000 Przegląd krajowych gatunków. Poznajemy nietoperze. ABC wiedzy o nietoperzach, ich badaniu i ochronie.
- Kuczyński L., Chylarecki P. 2012. Atlas pospolitych ptaków lęgowych Polski. Rozmieszczenie, wybiórczość siedliskowa, trendy. GIOŚ, Warszawa.
- Lawrence J.F., Newton A.F., 1995 Families and subfamilies of Coleoptera (with selected genera, notes, references and data on family-group names) // In: Biology, Phylogeny, and Classification of Coleoptera. Eds. J. Pakaluk and S.A. Slipinski. Warszawa, 1995. P. 779-1006.
- Löbl, I. & A. Smetana (2003-2012): Catalogue of Palaearctic Coleoptera. Vol. 1-8.
- Łabędzki Andrzej: ważki (dane niepublikowane).
- Malinowski J., - red. Budowa Geologiczna Polski - Tom VII – Hydrogeologia, Wyd. Geologiczne – W-wa 1991;
- Marczak D., Komosiński K., Pobiedziński A. Halofilne chrząszcze (*Insecta: Coleoptera*) Słowińskiego PN. Wiadomości Entomologiczne 25, Supl. 2: 155-158. Poznań.
- Marczak D., Lasecki, R., Mroczyński R., 2010, Materiały do poznania rozmieszczenia chrząszczy z rodziny czarnuchowatych (*Coleoptera: Tenebrionidae*) w Polsce, Wiad. Entomol., 29, 4: 273- 281, (Bibl. SPN).
- Matuszkiewicz J. M. 2008. Potencjalna roślinność naturalna Polski, IGiPZ PAN, Warszawa.

- Matuszkiewicz W. 2008. Przewodnik do oznaczania zbiorowisk roślinnych Polski. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa.
- Michalski J., Mazur A. (1999). *Korniki. Praktyczny przewodnik dla leśników*. Wydawnictwo Świat. Warszawa.
- Nowacki J.:1993: Sówkowate (*Lepidoptera, Noctuidae*) ekosystemów wydmych na terenie Słowińskiego Parku Narodowego.
- Nowacki J.:1994: Struktura zasięgów sówkowatych (*Lepidoptera, Noctuidae*) w pasie wydmy nadmorskich polskiego wybrzeża Bałtyku.
- Nowak, U., 2009, Gryznie (Rodentia) wilgotnych siedlisk Słowińskiego Parku Narodowego, pr. licenc., mscr, Zakł. Zool. Systemat. UAM Poznań, 28 pp, (BIBL. SPN)
- Oleksa A. Ochrona pachnicy w Polsce Propozycja programu działań 2012, Fundacja EkoRozwoju, Wrocław.
- Osika R., - red. Budowa Geologiczna Polski - Tom VI - Złóża surowców mineralnych. Wyd. Geologiczne – W-wa 1987;
- Pajkert W.: 1989 Biegaczowate (Col. Carabidae) wybranych typów siedliskowych lasu Słowińskiego Parku Narodowego.
- Pajkert W.: 1989a Słowiński Park Narodowy.
- Pakuła M., Plan Ochrony SPN nietoperze – wykonawca.
- Pakuła M., Wojciech Lewandowski: Plan Ochrony SPN sasaki – wykonawca.
- Perrochet P., Musy A. A simple formula to calculate the width of hydrological buffer zones between drained agricultural plots and nature reserve areas. *Irrigation and Drainage Systems*, 1992, 6.1: 69-81.
- Przystalski A., Kasprzyk K.: 1997. Czerwona lista ginących i zagrożonych zwierząt kręgowych w regionie kujawsko - pomorskim. IV. Kręgowce – Vertebrata. Czerwona lista ginących i zagrożonych zwierząt kręgowych w regionie kujawsko - pomorskim.
- Pucek Z, (1984) Klucz do oznaczania Ssaków Polski PWN Warszawa,
- Rachwald A.: 1995. Wybrane zagadnienia metodyki terenowych badań nad nietoperzami. Poszukiwanie kryjówek, odłowy, znakowanie, środki ostrożności.
- Razowski J. (1987). *Słownik entomologiczny*. PWN, Warszawa.
- Rolirad, M., 1983, Struktura chrząszczy (*Coleoptera*) w zgrupowaniu rośliny bażyny czarnej boru nadmorskiego Słowińskiego Parku Narodowego, praca magisterska, Zakład Zoologii WSP Słupsk, MSCR, 83 PP,
- Rudziński K., 2000, Gwoźdnikowate (*Coleoptera: Colydiidae*) zebrane na Pojezierzu Pomorskim

- Rusinek, A., 2004, Charakterystyka zróżnicowania entomofauny epigeicznej w wybranych typach siedlisk na terenie Słowińskiego Parku Narodowego, pr. dypl., Kat. Ekol. i Ochr. Środ., Uniw. Szczec., MSCR, 35 pp,
- Rychlik L, 2012 A northern refugium of the Mediterranean water shrew *Neomys anomalus* in Słowiński National Park (N Poland), *Biological Lett.* 49(1): 73-81
- Sandner H. (1979). Mały słownik zoologiczny, owady. WP. Warszawa.
- Sikora A., Rohde Z., Gromadzki M., Neubauer G., Chylarecki P. 2007. Atlas rozmieszczenia ptaków lęgowych Polski 1985–2004. MULTICO
- Smedema L.K., Rycroft D.W. Land Drainage. Batsford Academic and Educational Ltd, London, 1983, 376 p.
- Smoleński M., (2000) Kusakowate (*Coleoptera: Staphylinidae*) borów bażynowych (*Empetro-nigri Pinetum*) Mierzei Łebskiej w Słowiński Parku Narodowym *Wiadomości Entomologiczne* 18 (4): 207-222 Poznań.
- Smoleński M.,: 1997 Epigenic staphylinid communities (*Coleoptera, Staphylinidae*) in primary succession on coastal moving dunes of the Słowiński National Park.
- Stupnicka E., *Geologia Regionalna Polski*, Wydawnictwa Geologiczne, Warszawa 1989;
- Tiuremnow S., N., *Złóża torfu i ich rozpoznanie*. Wydawnictwa Geologiczne – W-wa 1957;
- Wojtaszyn G., i inni, 2004 Zimowe stanowiska karlika malutkiego *Pipistrellus pipistrellus* (Schreber, 1774) i karlika drobnego *Pipistrellus pygmaeus* (Leach, 1825) w północno-zachodniej Polsce.
- Wtulich M., 1984, Struktura chrząszczy (*Coleoptera*) w zgrupowaniu wrzosu Słowińskiego PN, Pr. Mgr Zakł. Zoologii WSP Słupsk MSCR, 104 PP,
- Zahradnik J. (1997). Przewodnik, owady. Oficyna Wydawnicza Multico. Warszawa.
- Zahradnik J. (2001). Przewodnik, kózkowate. Oficyna Wydawnicza Multico. Warszawa.
- Zajac, M., 1982, Struktura chrząszczy (*Coleoptera*) w lesie brzoźowym i borze bagiennym Słowińskiego PN, praca magisterska, Zakład Zoologii WSP Słupsk, MSCR, 67 PP.
- Zielińska M., Zieliński P. Wytyczne do prowadzenia inwentaryzacji ornitologicznych na obszarach specjalnej ochrony ptaków Natura 2000.
- Żogała P. 2011. Polska Czerwona Księga Zwierząt. Kręgowce.
- Żuk Katarzyna: Plan Ochrony SPN owady – wykonawca

Inne dokumenty

- Program Ochrony Przyrody na lata 2013-2022 Nadleśnictwo Lębork RDOŚ
- Prognoza oddziaływania na środowisko, Projekt Planu Urządzenia Lasu, Nadleśnictwo Lębork, sporządzony na okres od 1 stycznia 2013 do 31 grudnia 2022 roku RDLP w Gdańsku
- Standardowy formularz danych Natura 2000, 2014 Ostoja Słowińska (PLH220023)
- Standardowy formularz danych Natura 2000, 2013 Pobrzeże Słowińskie (PLB220003)
- Mapa Bioróżnorodności [online] 2015. Krajowa Sieć Informacji o Bioróżnorodności. Dostęp: 2015-11-18, <http://baza.biomap.pl>
- Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły – Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej – Warszawa, 2011

16. KOPIE DOKUMENTÓW

- 1) Decyzja koncesyjna nr 609/98 (znak: OŚ-II-1-7512/31/97/98) z dnia 28.05.1998 roku wydana przez Wojewodę Słupskiego (kserokopia);
- 2) Decyzja nr 1843/96 (znak: OŚ-II-3-7512-2-7/96) z dnia 22.11.1996 roku wydana przez Wojewodę Słupskiego (kserokopia);
- 3) Postanowienie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku znak: RDOŚ-Gd-WOO.4241.4.2014.AJA.2 z dnia 29.12.2014 roku (kserokopia);

D e c y z j a n r 608 /98

Na podstawie: art.11 ust.1 pkt 1 i ust.3, art.20 ust.2 ustawy z dnia 23 grudnia 1988 r. o działalności gospodarczej (Dz.U. z 1998r.nr 41,poz.324 z póź.zm.), art.15 pkt.2, art.16 ust.2 ,5 i 6, art.22, art.25 ust.1, art.30 ustawy z dnia 04 lutego 1994 r. Prawo geologiczne i górnicze (Dz.U.z 1994r. Nr 27,poz.96 z póź.zm.), oraz art.104 kpa

o r z e k a m:

udziela się Spółce z o.o. "HOLLAS" 14-400 Pasłek ul.3 Maja 30 zwanej dalej Przedsiębiorcą **koncesji** na wydobywanie kopaliny pospolitej - torfu ze złoża "Krakulice-Gać.Kompleks A", występującego na działce gruntowej nr 147/4 o powierzchni ogólnej 126,34 ha ,obrębu Gać gmina Główny woj.słupskie. Przedsiębiorca uzyskał prawo do terenu złoża na podstawie umowy - dzierżawy zawartej z Urzędem Rejonowym w Słupsku.

- I. Koncesji udziela się na następujących warunkach:
 1. Wyodrębniony technicznie i organizacyjnie zespół środków służących Przedsiębiorcy do bezpośredniego wydobywania kopaliny ze złoża w tym wyrobiska górnicze ,zwany jest **Zakładem Górniczym "Gace - Krakulice - Kompleks A"**.
 2. Wydobywanie kopaliny odbywać się będzie z zasobów przemysłowych złoża znajdującego się wewnątrz obszaru górniczego "Gace - Krakulice - Kompleks A" w granicach uzyskanego prawa do terenu złoża z pozostawieniem pasów ochronnych od terenów leśnych i dróg dojazdowych.
Z eksploatacji złoża wyłącza się pole A₀ o pow.7,66 ha .
 3. Sposób wydobywania kopaliny odkrywkowy, metodą powierzchniową według zatwierdzonego uproszczonego projektu zagospodarowania złoża i wytycznymi oceny oddziaływania na środowisko sporządzonej w 1997r. przez rzeczoznawcę z listy Ministra OSZNiL a także z wymogami przepisów Prawa geologicznego i górniczego oraz ochrony i kształtowania środowiska.
 4. Koncesja nie zwalnia Przedsiębiorcy od przestrzegania wymogów wynikających z przepisów odrębnych, a zwłaszcza dotyczących ochrony gruntów rolnych i leśnych.
 5. Ruch Zakładu Górniczego "Gace - Krakulice - Kompleks A" odbywać się może na podstawie zatwierdzonych uproszczonych planów ruchu zakładu górniczego, pod kierownictwem i dozorem osób posiadających odpowiednie kwalifikacje.

6. Przedsiębiorca jest zobowiązany do:
- a/ przeszkolenia pracowników Zakładu Górniczego w zakresie znajomości przepisów regulujących bezpieczne wykonywanie pracy,
 - b/ posiadania dokumentacji geologiczno-mierniczej i uzupełniania jej w miarę postępu robót, oraz na bieżąco prowadzenia ewidencji zasobów złoża,
 - c/ racjonalnego gospodarowania zasobami przemysłowymi złoża,
 - d/ likwidacji wyrobisk w miarę postępu robót i wyczerpaniu zasobów przemysłowych złoża, prowadzenia rekultywacji stosownie do wymogów przepisów o ochronie gruntów rolnych i leśnych,
 - e/ rozliczenie się z całości wydobytych zasobów przemysłowych złoża i zdjęcia złoża z bilansu kopalin na podstawie operatu ewidencyjnego sporządzonego według mapy wyrobisk.
7. Terminowego uiszczania opłat eksploatacyjnych.
8. Koncesji udziela się na czas oznaczony do dnia 04 czerwca 2016 roku tj. na czas zawartej umowy - dzierżawy terenu złoża. Rozpoczęcie działalności gospodarczej nastąpi po uprawomocnieniu się niniejszej decyzji pod warunkiem spełnienia wymogów zawartych w pkt. 3 i 5 koncesji.
9. Cofnięcie koncesji lub ograniczenie jej zakresu bez odszkodowania może nastąpić jeżeli Przedsiębiorca mimo wezwania narusza nadal przepisy Prawa geologicznego i górniczego a zwłaszcza przepisy o ochronie i kształtowaniu środowiska, lub nie wypełnia warunków koncesji.
10. Koncesja wygasa:
- z upływem czasu na jaki została wydana,
 - jeżeli stała się bezprzedmiotowa,
 - w razie likwidacji lub upadłości Przedsiębiorcy,
 - w razie zrzeczenia się koncesji.
11. Cofnięcie lub wygaśnięcie koncesji nie zwalnia Przedsiębiorcy z wykonania określonych w niej obowiązków.
12. Zakres i sposób wykonania obowiązków o których mowa w pkt. 11 ustali organ koncesyjny w decyzji o cofnięciu koncesji albo w decyzji o wygaśnięciu koncesji w uzgodnieniu z właściwym organem samorządu terytorialnego.
13. W razie likwidacji Zakładu Górniczego, Przedsiębiorca jest zobowiązany:
- zlikwidować lub zabezpieczyć wyrobiska,
 - zabezpieczyć niewykorzystaną część kopaliny,
 - przedsięwziąć niezbędne środki w celu ochrony pozostałych elementów środowiska,
 - w przypadku udokumentowania wyczerpania zasobów przemysłowych złoża, wykonać rekultywację stosownie do wymogów przepisów o ochronie gruntów rolnych i leśnych.
14. W sprawach szkód i stosunków sąsiedzkich obowiązują przepisy działu V Prawa geologicznego i górniczego.

15. Organ koncesyjny wymierza kwartalnie opłatę eksploatacyjną w drodze decyzji na podstawie rzetelnej informacji, którą Przedsiębiorca jest zobowiązany przedłożyć do dnia 15 miesiąca następującego po upływie każdego kwartału. Informacja powinna zawierać dane o ilości wydobytej kopaliny w m³ oraz jej średnią cenę wydobycia ze złoża loco Zakład Górniczy. Jeżeli Przedsiębiorca nie złoży informacji w terminie albo informacja okaże się nierzetelna, decyzję o opłacie wyda organ koncesyjny na podstawie ustaleń dokonanych na koszt Przedsiębiorcy. Wysokość opłat i sposób ich naliczania określają przepisy szczegółowe.
16. Traci moc decyzja Wojewody Słupskiego z dnia 01.06.1994r. znak G.II.6014/5/1/94 w części dotyczącej zezwolenia na eksploatację torfu na działce 147 obrębu Gać (obecnie działka 147/4 wg nowego podziału).

II. Wyznacza się dla złoża torfu "Krakulice-Gać. Kompleks A" granice obszaru i terenu górniczego na mapie sytuacyjno-wysokościowej w skali 1:2000 stanowiącej załącznik do niniejszej decyzji.

1. Granice obszaru górniczego "Gace - Krakulice - Kompleks A" o powierzchni 1 263 200 m² oznaczono linią ciągłą koloru cynobru. Punkty załamania granic oznaczono cyframi arabskimi od 193 - 206.
2. Granice terenu górniczego "Gace - Krakulice - Kompleks A" o powierzchni 1 365 300 m² oznaczono linią ciągłą koloru żółtego i cienką linią przerywaną koloru czarnego. Punkty załamania granic oznaczono cyframi arabskimi od 193a do 211a.
3. Współrzędne punktów załamania granic podane są w karcie ewidencyjnej obszaru górniczego.

Granice obszaru i terenu górniczego wyznacza się na okres ważności koncesji.

u z a s a d n i e n i e

Złoże torfu "Gace" o powierzchni 1242 ha zostało udokumentowane w kat. A w 1955r. przez Centralne Biuro Studiów i Projektów Przemysłu Torfowego "Torfoprojekt" w Warszawie na zlecenie Ministerstwa Przemysłu Drobno- i Rzemiosła. Zasoby geologiczne zostały zatwierdzone przez Prezesa b. CUG w akcie zatwierdzenia z dnia 29.02.1956r. znak KZK/Z/469/56.

Wnioskodawca zlecił wykonanie uproszczonej dokumentacji geologicznej złoża "Krakulice - Gać. Kompleks A" obejmującego działkę gruntową nr 147/4, w kategorii rozpoznania C₁. Dokumentacja ta została wykonana w 1996r. przez Pana M. Turowskiego i zatwierdzona decyzją Wojewody Słupskiego z dnia 22.11.1996r.

znak OS-II-3-7512-2-7/96. Za korzystanie z informacji geologicznej zawartej w pierwotnej dokumentacji geologicznej wnioskodawca wniósł opłatę na rzecz Skarbu Państwa.

Wnioskodawca nabył prawo do terenu złoża z przeznaczeniem do eksploatacji torfu zawierając w dniu 30 lipca 1996r. z Kierownikiem Urzędu Rejonowego w Słupsku umowę - dzierżawy działki grunтовой nr 147/4 na okres do dnia 04 czerwca 2016r.

Wnioskodawca przedłożył także pozytywną ocenę oddziaływania wydobywania kopaliny na środowisko sporządzoną w 1997r. przez Profesora H. Pawłata rzeczoznawcy z listy Ministra OSZNiL.

Udzielenie koncesji uzgodniono w zakresie zgodności z MPZP z Zarządzeniem Gminy Główczyce w postanowieniu z dnia 04.08.1997r. nr 7331/1/97.

Granice obszaru i terenu górniczego uzgodniono z Prezesem Wyższego Urzędu Górniczego w postanowieniu z dnia 18.08.1997r. znak OSG-503-0386-97-ZZ.

Wnioskodawca uiścił opłatę skarbową za koncesję w kwocie 600 zł.

Od decyzji służy odwołanie do Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa za pośrednictwem Wojewody Słupskiego w ciągu 14 dni od daty otrzymania.

Otrzymują:

1. Przedsiębiorca -
"HOLLAS" Spółka z o.o.
ul. 3 Maja 30
14-400 Pasłęk

2. a. a. + GGW + PNG

Do wiadomości:

1. Zarząd Gminy Główczyce
2. Kierownik Urzędu Rejonowego
w Słupsku
3. Wydział Geodezji KKiGN w miejscu
4. Rejestr Obszarów Górniczych
Warszawa - 3 egz.

Z up. WOJEWODY

mgr inż. Stanisław Januchta
DYREKTOR WYDZIAŁU
Ochrony Środowiska